

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
No. 273. 3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

PENKTADIENIS, LAPKRICIO-NOVEMBER 19 D., 1937.

Telefonas: Canal 7790
3c A COPY

METAL-VOL. XXI

Ką toliau darys devynios valstybės Japonijos klausimu

**Spėjama, rasi, bus paskelbta,
kad japonai neverti
pasitikėjimo**

WASHINGTON, lapkr. 18. — Kai ateinantį pirmadienį Briuselyje susirinks devynių valstybių atstovai į posėdį, jų darbas bus sekantis:

Padaryti dar vieną rezoliuciją Kinijoje įsiskarjavusių japonų klausimu ir šį kartą aiškiai pažymėti, kad Japonija negarbinga, kad ji nepildo padarytų sutarčių, kad ji negali draugiškai susgyventi su civilizuotu pasauliu ir kad tolesnis jai pasitikėjimas nebegalimas.

Su šia rezoliucija bus įspėti Amerikos, Britanijos, Prancūzijos ir kitų valstybių bankininkai ir įmonininkai, kad jie patys vieni bus atsakingi, jei su japonais turės bent kokias finansines, arba diplomatinės transakcijas. Minėtų valstybių vyriausybės su tuo ne-

turės nieko bendra, kadangi japonai nepildė pasižadėjimų ir vaikiškai teisia savo kruviniuosius žygius Kinijoje.

Padarius minėtą rezoliuciją, bus išrinktas komitetas toliau stebėti japonų žygius ir konferencija laikinai bus uždaryta.

Nežinia ką toliau veiks Amerikos vyriausybė. Visas reikalas yra kiek svarbus, tiek rimtas. Čia aiškina, kad bus ieškoma priemonių kaip nors suklupdyti Japoniją, kuri neigia tarptautines sutartis ir ignoruoja pasaulio valstybes.

Čia pažymima, kad prezidentas Rooseveltas nebijo japonų grasinimų. Jis mano, kad vyriausybės pareiga bendrai su kitomis valstybėmis kovoti tokią negarbingą valstybę, kuri ignoruoja, galima sakyti, visą pasaulį.

Kinijos sostinė Nankinas aptuštėjo; lietus sulaiko japonų veržimąsi

NANKINAS, lapkr. 18. — Šis miestas, kuriam dar neseniai gyveno apie vienas milijonas žmonių, kone visiškai aptuštėjo. Užsilikusieji kinai skubiai apleidžia miestą ir nušikelia į Kinijos tolimas, kad išvengtų japonų kariuomenės žiaurys.

Sostinę apledo ir vyriausybės nariai. Nukelti į atokiausias vietas vyriausybės rekordai ir biurai. Miesto ištuštiniui naudojami laivai, traukini-

niai, automobiliai ir kitos priemonės. Visi keliai užsikimšę kinais bėgliais.

Tik kai kurie vyresnieji valdininkai laikinai pasilieka mieste. Kilus pavojui ir jie dums.

Tuo tarpu žiniomis iš Šanchajaus karo fronto, japonų armijos veržimasis Nankino link kiek tai suturėtas. Matyt, japonams reikalingas pasitvarkymas. Vietomis lietus sulaiko japonų žygiavimą.

Italija išleis milijonus dolerių Libijos įginklavimui

ROMA, lapkr. 18. — Italijos vyriausybė Libijoje (Afrikoje) organizuoja naują kariuomenės korpą, kuriam reikalingos kareivinės ir įrengimas — ginklais ir kitku aprūpinimas. Sužinota, vyriausybė nusprendė tam tikslui išleisti apie 10 milijonų dolerių.

Sudarius vieną naują korpą, sakoma, neužilgo bus organizuojamas kitas. Aiškėja, premjeras Mussolini numato, kad ši Afrikos kolonija būtina reikalinga didesnio saugumo. Saugi ateitis, kaip paprastai, kaip kitur, taip ir Libijoje neužtikrinta ir niekas negali pasakyti, kas tenai už metų, kitų gali įvykti.

Chicagoj sudaromam bendruomenės 3,500,000 dol. fondui trūksta dar 750,000 dolerių.

VYRIAUSYBĖ KONFISKUOJA ŪKĮ

Vienas chieagietis, J. Jurisich, tesmo keliu prarado savo ūkį vertės 20,000 dol. Ūkis — 151 akras žemės su trobėmis, yra arti Woodstock, Henry apskrityje.

Federalinio teismo nuosprendžiu vyriausybė gavo teisę ūkį konfiskuoti, kadangi perėitą pavasarį ūkio trobėsinose agentai rado nepaprastai didelę alkoholio varyklą.

Ūkio savininkas turi teisę apeliuoti.

TOKIO, lapkr. 18. — Japonų vyriausybė skelbia, kad iki šiolai Kinijoje 9,760 japonų kareivių žuvę ir 29,850 sužeista.

LIETUVOS DIDVYRIŲ MAUZOLIEJUS KAUNO KAPUOSE

Prieš pat vėlinės mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno kūnai buvo perkelti į Kauno kapinėse jiems pastatytą mauzoliejų. Dabar vėlinių dieną jų mauzoliejus taip pat buvo gražiai papuoštas ir kauniečių labai gausiai lankomas.

POPIEŽIUS SKIRS NAUJUS PENKIS KARDINOLUS

VATIKANAS, lapkr. 18. — Šventasis Tėvas Pijus XI ateinantį gruodžio mėnesį penkis arkivyskopus paskirs kardinolais.

Slapta konsistorija įvyks gruodžio 13 d., o viešoji — gruodžio 16 d.

Parinkti kardinolais arkivyskupai:

Giuseppe Pizzardo, Vatikanas valstybės sekretorius.

Ermenegildo Pellegrinetti, nuncijus Jugoslavijai.

Giovanni Piazza, Venecijos patriarchas.

Arthur Hinsley, Westminsteris, Londone.

Pierre Gerlier, Lyon, Prancūzija.

Paskyrus naujus kardinolus, kardinolų kolegija turės 69 narius.

APAŠTALIŠKAS DELEGATAS ATLANKĖ NEGRŲ VAIKŲ ĮSTAIGAS

ROCK CASTLE, Va. — JE, arkivyskupas A. G. Ciegonani, apaštališkas delegatas A. J. Valstybės, atlanke šv. Emmos pramonės ir žemės ūkio institutą negrams bernaičiams ir šv. Pranciškaus Saleziečio institutą negrams mergaitėms.

Jo Ekscelencija laikė Mišias, o paskiau apžiūrėjo įstaigų patalpas. Kalbėjo susirinkusiems vaikams.

BASKŲ 160 VAIKŲ PASIUSTA NAMO

LONDONAS. — Iš čia pagaliau Ispanijos baskų 160 vaikų pasiusta per Prancūziją į Iraną į Bilbao. Tas padaryta dėka katalikų pastangoms.

Ir vėl tie nelaimingi sėdėjimo streikai automobilių pramonėje

DETROIT, Mich., lapkr. 18. — Naujas triukšmas reiškiasi automobilių pramonėje.

Sėdėjimo streikai sukelti Fierro fabrikuose Pontiac ir Cadillac Motor Car Co. fabrikuose Detroit. Abi kompanijos priklauso General Motor korporacijai.

Vienur ir kitur apie 21,500 darbininkų sulaikytas darbas.

SUVAŽIAVĘ KONFERENCIJON MAJORAI SUSISKALDĖ

WASHINGTON, lapkr. 18. — Miestų majorų konferencijos dalyviai neturi vieningo nusistatymo bedarbių šelpimo klausimu.

Viena jų dalis stovi už tai, kad vyriausybė sumažintų išlaidas bedarbių šelpimui ir daugiau rūpintusi balansuoti valstybės biudžetą.

Kiti gi nori, kad vyriausybė ir toliau gausiai šelptų bedarbius, nepaisydama didelių išlaidų.

DIDELIS GAISRAS COLUMBUS, O.

COLUMBUS, O., lapkr. 18. — Šio miesto centre gaisras sunaikino eilę įmonių namų. Apie 30 ūgniagesių sužeista. Nuostoliai siekia pusę milijono dolerių.

AM. J. VALSTYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS

WASHINGTON, lapkr. 18. — Cenzo biuras apskaičiavo, kad liepos 1 d. Amerikos J. Valstybėse būta 129,257,000 gyventojų.

Nors šiandien sėdėjimo streikai nutraukti, bet fabrikuose nedirbama.

Be to, iš naujo pradėta kampanija organizuoti unijon Fordo fabriko darbininkus.

United Automobile Workers of America viršininkai pareiškia, kad streikai neautorizuoti. Tačiau kaltina kompanijas.

KONGRESAS TARIASI PALENGVINTI ĮMONININKAMS

WASHINGTON, lapkr. 18. — Kongresas tariasi panaikinti mokesčius įmonininkams už apturimą perviršinį nesudorotą pelną. Tai, girdi, būtų jiems palengvinimas plėsti savo reikalus.

Be to, tuo pačiu užsimojimu kongresas planuoja įmonininkams įvesti pardavimo mokesčius už parduodamus gaminius.

Vadinasi, pardavimo mokesčiai nori sukrauti ant pirkėjų ir pabranginti gyvenimą. Pirkėjai gi yra darbininkų masės.

KARO TEISMAI VEIKIA VISOJ PALESTINOJ

JERUZALĖ, lapkr. 18. — Britų vyriausybė šiandien įvedė karo teismus visoje Palestinoje. Iki šiol karo teismai veikė tik Jeruzalėje ir apylinkėse.

VIS PER MAŽOS PAJAMOS

Cooko apskrities komisierius boardas, svarstydamas 19-38 m. samatą rado, kad apskrities turėsimieji per mažas pajamas ir numatomas didelis nepriteklus išlaidoms.

Reikia laukti mokesčių padidinimo.

SAVITARPIS RUSIJOS BOLŠEVIKŲ TERORAS

**Komisaro Litvinovo likimas
taip pat neužtikrintas**

RYGA, lapkr. 18. — Komisaro Litvinovo kova su priešinkais. Daug kas spėja, kad ir jo gyvastis yra pavojuje, kadangi Ješovas yra galingas, Stalino patarėjas ir pavaduotojas. Reikalų ministeris, šiandien Maskvoje atkakliai kovoja su priešininkais dėl savo likimo. Žmoną ir dukterį. Bet GPU Tarnavę užsieniuose jo trys ambasadoriai ir keturi pasiuntiniai su eile kitų žemesniųjų ir kaltinami įsivėlimu į naują samokslą nužudyti diktatorių Staliną ir Ukrainą atskelti nuo Socialistų Sovietų Respublikų Unijos (sovietų Rusijos).

GPU (bolševikų slaptoji policija) atšauktuosius į Maskvą ambasadorius, pasiuntinius ir kitus areštavo komisariui Litvinovui išvykus į valstybių konferenciją Brinselyje.

Skubotai grįžęs į Maskvą komisaras Litvinovas stengiasi komunistų partijos politinį biurą įtikinti, kad areštuotieji yra nekalti ir kad GPU pati prasimanė samokslą nekaltų vyrų tampa.

GPU viršininkas N. I. Ješovas, artimiausias Stalino šešas, tvirtina jis turi įrodymų, kad už šiandieninį sov. Rusijos vidaus stovį yra kaltos Vokietijos intrygos, prie kurių prisidėjo areštuotieji. Nežinia kaip baigsis Litvinovo kova su priešininkais.

NACIAI GRASINA VIEŠPATIES KANČIOS VAI-DINIMUI

AMSTERDAMAS, Olandija. — Žiniomis iš Oberammergau, naciai tenai grąšina garšiam Viešpaties Kančios vaidinimui. Butent, naciai planuoja iš vaidinimo pašalinti svarbiuosius tikrosios krikščionybės elementus ir įbrukti savo germaniškas versijas.

SPROGIMAS VIDURINĖJ MOKYKLOJ

Vakar iš ryto įvyko sprogimas viešojo viduriniojo Wendell Phillips mokykloje, Pershing rd. ir Prairie ave. Kilo gaisras. Nuostolių bus apie 15,000 dol.

Sprogimas įvyko prieš pat susirinkiant mokiniams. Nelaimės priežastis dar nenustatyta.

VAKAR CHICAGOJ ŠAUNIAI PASNIGO

Vakar per visą dieną Chicagoj palengva sniguliavo ir šalo ir gatvės pakankamai padarė slidžias ir pavojingas automobiliams.

ANGLIJOS SPECIALUS ATSTOVAS PAS HITLERI

BERLYNAS, lapkr. 18. — Britų (Anglijos) ministerių tarybos lordas prezidentas vicegrafas Halifax iš čia išvyko į Bavariją pas Hitlerį. Jis bandys diktatorių įtikinti, kad Vokietijos susidėjimas su Anglija naciams bus naudingas, negu su kuo kitu.

Po pasitarimų su Hitleriu Halifax grįš į Berlyną ir čia tarsis su kitais Vokietijos valdininkais.

NACIONALISTAI RENGIASI PUOLIMAN

HENDAYE, lapkr. 18. — Žiniomis iš Ispanijos, nacionalistų kariuomenė pagaliau parengiama pulti radikalus visuose frontuose.

Puolimas buvo atidėtas, kadangi po Gijono paėmimo dalis karių paleista į atostogas.

ORAS

CHICAGO SRTIS. — Šiandien debesuota ir šaltiau. Saulė teka 6:45, leidžia si 4:27.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$8.00; Six Months — \$5.00; Three Months — \$3.00; One Month — \$1.00. Single Copies — 10c. Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

"DRAUGAS"

Beina kasdien. Išskyrus sekmadienius. Redakcija priima ir korespondentams rašyti laiškus, bet nepriima laiškus, kurie nėra rašyti ir nepasirašyti. Redakcija pasilieka sau teisę atsisakyti visų rašytų laiškus, kurie nėra rašyti ir nepasirašyti. Redakcija pasilieka sau teisę atsisakyti visų rašytų laiškus, kurie nėra rašyti ir nepasirašyti. Redakcija pasilieka sau teisę atsisakyti visų rašytų laiškus, kurie nėra rašyti ir nepasirašyti.

Japonų Įsgalėjimas

Pasirodo, kad japonai pastaruoju laiku yra stiprūs ne tik karo fronte, bet ir diplomatoj. Jie užkariauja Kinijos plotus, jie taip veda tarptautinę politiką, kad, sakysim, Briuselio konferencijos dalyviai pasijuto tikrai nejaukioje padėtyje.

Tarp kitų dalykų Japonija pasiuntė slapta ultimatumą Prancūzijai, kuriame pasakė laikytis neutraliteto, nes kitaip turės susidurti su nematu konfliktu.

Prancūzija išsigaudo.

Japonija pareikalavo, kad Prancūzija uždarytų Indo-Kinijos sieną suindimui karo armijoms Kinijai. Japonai pagrįsino, kad jei ligi paskirtam laikui nebus sustabdyta siuntimas ginklų ir amunicijos į Kiniją, japonai užims kiniečių salą Hainan Indo-Kinijos pakraščiuose ir bombarduos prancūzų valdomą Yunnan geležinkelį, per kurį vežami ginklai.

Prancūzai paklausė ir Indo-Kinijos sieną uždarė.

Kodėl taip įvyko?

Mat, prancūzų karo ekspertai apmokavo, kad jei japonai įstigs laivyno ir lėktuvų stovyklą Hainan saloje, Indo-Kinijos nebūt galima apginti ir japonai su ja darytų taip, kaip jiems patinka. Blogiausia, kad Didžioji Britanija ir Jungtinės Valstybės Briuselio konferencijoje atsisakė pasirašyti Indo-Kinijos saugumo paktą. Viena Prancūzija neįsigaudo.

Iš Japonijos pareikalavimų pasidaro aišku, kad jei bet kas imsis gelbėti Kinijai, pristatant jai karo amuniciją, tai reikės pasiskelbti Japonijai karo.

Ką Pelnė Italai Etiopijoj

Paryžiaus "Aube" deda platų laisvą iš Romos, kuriame apžvelgia Italijos ekonominius sunkumus. Laikraštis pastebi, kad naujas mokesčių akcinės bendrovės labai apsvaigina privatus ūkį, o valstybei tai ypatingai pagelbėti negali, nes iš viso bus gauta tik 4 milijardai lirų. Net ir po šios priemonės stigs 3,5 milijardų lirų eliniams biudžeto deficitams padengti. Be to, į šį biudžetą neįskaitytos išlaidos Libijai, Etiopijai, Dodekanų saloms ir karui Ispanijoje. Tik viena Etiopija kainuojanti Italijai 2,6 milijardus lirų.

Bankų akcijos Italijoje oficialiai nekotiruojamos, bet privatiu keliu korespondentui pavyko sužinoti, kad, pav., "Banca commerciale d'Italia" akcijos, kurios 1930 m. kainavo 1433 liras kiekviena, dabar nukrito iki 50 lirų. Nedaug geresnė padėtis ir kitose ekonominėse srityse. "Navigatione Generale Italiana" akcijos 1929 m. kainavusios 564 liras, o dabar kainuojančios tik 74 liras.

Anksčiau Italijos ūkio stipriausias aktyvas buvusi eksporto pramonė, bet tuo tarpu kai 1929 m. eksportuota už 1269 milijardus, praėjusių metų eksporto vertė tesiekė 455 milijardų. 1927 m. Italijos fabrikuose pagaminta 75,000 automobilių, o praėjusiais metais tik 48,000.

Apie kolonijas kalbėdamas laikraštis sako, kad Etiopijoje ligšiol dar nesą kolonistų tikrąja žodžio prasme. Etiopijoje tuo tarpu tesą tik italų kariai ir darbininkai, kurie atvykę drąsiai su kariuomene statyti kelius ir kita kariniams tikslams. Tik artimiausiomis dienomis Ataharoje bus apgyvendinti 400 italų ūkininkų. Po metų vėl 400 ūkininkų bus apgyvendinti Harare, o iki 1941 metų tikimasi visiški nuraminti šalies ir Sidono provincijas ir ten taip pat apgyvendinti kolonistus. Viso to pasiekta po labai brangaus karo ir naujų milijardų, kurie ir dabar įdedami į Etiopiją.

Bedarbių Dėmesiai

Šiandien ir rytoj yra paskutinės dienos bedarbiams užsiregistruoti.

Mes dar kartą paraginame savo tautiečius, kurie ar visai nedirba ar dirba nepilnai, išpildyti gaunamas nedarbo blankas ir pasiųsti jas, kur yra nurodoma.

Reikalas yra labai svarbus.

Vyriausybė nori turėti tikras žinias, kiek krašte yra darbininkų, kurie visai neturi darbo ir kiek nepilnai dirba.

Turėdama tas žinias, vyriausybė stengsis parūpinti darbą bedarbiams pramonėje ir žemės ūky. Tuo norima sumažinti bedarbių šelpimo išlaidas.

Žinoma, bedarbių registracija nėra priverstina. Bet ji reikalinga. Vyriausybė prašo, kad jai padėti. Visiems kooperuojant, bus daug kas atsiekta.

Taigi, registruokitės ir pažymėkite, kad reikalaujate darbų.

Vyksta Tautoje Pakitimas

"Vyksta mūsų tautoje pakitimas, kuris apniaukia visą žmogumą".

Tokią mintį pareiškė korp. "Romuvos" garbės filiteris Vydasas spalio 27 d. V. D. Un-to didž. salėje savo paskaitoje studentams — "Paskutiniųjų dešimtmečių lietuvių tautos pakitimai".

Seniau lietuviams gyvenimo centru buvo kaimas. Ten lietuvis puokė savo medinę laisvę, verpė, mezgė, audė, puoselėjo angelus, augino gyvulius ir t.t. Pradedant lietuvių gyvenimo nepriklausomybę, susmulkėjo darbu tinklas, išaugo ankštyn ir platyn akmeninis Kaunas ir kiti Lietuvos miestai. Žmonių būdas visai pakitėjo. Seniau pastebėjimų dalyku buvo gyvybingumas, dabar — daiktinumas. Vietoj gilaus ir nuosirdaus stebėjimo dabar vyrauja kaltumas ir skubotumas. Be galinis skaičius įvairių rūšių pramogų, išgėrimas dėl "dvasios stiprumo" ir kt. liudija, kad gyvybingumo išalkusi lietuvių tauta vis gilyn, skęsta daiktinume. Jei mūsų senės kartos rašytojus vedė didingi idealai, tai dabar dažnai išgiriama ištvirkim� ir nuodus skiepija raštai. Dabar per radijofoną, laikraščius pilama kaimiečiams svetimų kalbų žodžiais. Gi svetimų žodžių vartojimas paprastuose (ne mokslo) reikaluose yra samonės šviesėjimo stabdymas ir patekimas į vergovę. Taip pat ir kitose gyvenimo srityse lietuvis iš svetimųjų gautais nuodais griaua savo tautos didybę.

Tautos nepriklausomybės esmė nesudaro vien tik nepriklausomybė siaura politine prasme. Toks nepriklausomybės supratimas tautą tik į pražūtį veda. Tik su plačia ir tikra prasme suprasta nepriklausomybė lietuvių tauta naujas ypatingą šventumą ir palaiminimą iš aukštybių.

Tokia buvo dr. Vydo paskaitos veda-moji mintis.

Latvių Sukakties Proga

Vakar latvių tauta minėjo savo nepriklausomybės paskelbimo 19 metų sukaktį.

Latvių Amerikoje nėra daug, tačiau jie savo tautines šventes iškilmingai mini, sugebedami ir kitataučius supažindinti su savo tauta ir jos aspiracijomis.

Lietuvių ir latvių tautos yra gėniningos. Jos daug ką bendro yra turėjusios praityje, daug ko bendro turi dabar ir, nėra abejonės, ateityje jos dar tampresniais ryšiais turės susiristi.

Iš spaudos pastebime, kad Lietuvos ir Latvijos visuomenių vadaai stengiasi surasti kelius artimesniam bendradarbiavimui. Vyriausybės taip pat daugiau bendros kalbos suranda. Mat, visi mato, kad Baltijos tautų ateitis labiausia pareina nuo to, kaip jos mokes sugyventi ir bendradarbiauti visose gyvenimo srityse.

Mes, Amerikos lietuviai, taip pat turėtume sueti į artimesnį kontaktą su latviais, estais ir suomiais.

Austrijos katalikų akcijos mariai pasirinko šiemet metams šūkį: "Šventadienį švęsk ir būk spaudos apaštalu." Visą savo veikimą jie šiemet nori nukreipti ta linkme, kad būtų pabrėžtas reikalas šventadienį daigiau skirti dvasios reikalams. Taip pat norima visą pastangas dėti, kad būtų suklebėjusi išplesta katalikų spauda. Ir lietuvių katalikų veikėjai turėtų daugiau atkreipti dėmesio į šiuos labai svarbius dalykus.

VALSTYBES DVEJOSE STOVYKLOSE

Pastaruoju laiku trys diktatūros išaukė pasaulio valstybių atstovus konferencijon. Dabar pasaulio valstybės yra pasiskirsčiusios į dvi atovyklas: viena yra pamatuojama karinėmis jėgomis, o kita diplomatiniais pasitarimais.

Pasirašyta prieškomunistinė sutartis (lapkričio 6 d. 1937 m.), kuri sujungė Vokietiją, Italiją ir Japoniją kovai prieš komunistinę visame pasaulyje, yra įgė kombinacija siekti naujų teritorijų ir prekybos militarizavimu — priemonėmis. Mussolinis, Hitleris ir Japonijos militarizmas (tuo tarpu nemato kitokių priemonių apsigynimui svetimų žemių. Briuselio konferencijoj trys diktatūros vietai pranešė valstybių atstovams, kad jėgos bus sutiktos jėgomis, taigi, kad japonai, nors prikl. kitai rasei, yra Hitlerio ir Mussolinio pripažinti ištikimi bendrininkai naujų ir taikėtų valdžios sistemų. Prieš susirinkiant Briuselio konferencijai, demokratine valstybės tikslu, kad ypatingai Vokietijai negali turėti jokių interesų dėl Kinijos destrukcijos. Rodos, buvo užtikrinami pažymėjimu, kad naciai norėjo palikti Kiniją nepriklausoma valstybe. Vokietijos ambasadorius Kinijoje keliavo savo kalbose Kinijos valdžiai pareiškė Berlyno draugingumą. Briuselio atstovai manė, kad vokiečių su japonais sutartis 1936 m. buvo tik hauginimas.

Buvo manyta gauti Hitlerio kooperaciją sutaukinimui Tolimųjų Rytų, grąžinant Vokietijai po Pasaulinio Karo kai kurias prarastas teritorijas Afrikoje. Didžioji Britanija ir Prancūzija atsisakė grąžinti Vokietijai minėtas teritorijas. Berlyne, Romoje ir Tokijoje buvo žinoma, kad, jei taikios būdu negalima būtų išspręsti japonų su kiniais konflikto, tai yra galimumo, kad galingosios valstybės panaudos prievartos įrankį prieš Japoniją. Šiam pavojui pastoti kelią, Vokietijos ir Japonijos paktą įtraukė ir Italiją.

Naująja sutartimi tarp diktatūrų, tikimasi užgesinti valstybės patraukti ir jų pase. Diktatoriai tuo gerokos progos laimėti. Nei viena tarptautinė sutartis, kuri būk tai turėjo garantuoti saugumą silpnesnėms valstybėms, nieko iki šiol mažesnėms tautoms negelbėjo. Lietuvos, Etiopijos ir Kinijos nelaimė įrodė, kad didelės ir galingos demokratinės valstybės nieko nedaro apsaugojimui silpnėsių tautų, kuomet diktatūros, užgrobusios svetimas žemes, panaikina jų nepriklausomybę.

Vokietijos, Japonijos ir Italijos kombinacija, reikia tikėtis, padarys didelę įtaką ant baltųjų valstybių, kurios dar nežino savo likimo. Austrija, Vengrija ir Portugalija jau sujungtos su šia nauja brolybe. Lenkija dar nenusistatė prieš kurios atovyklas prisidėti. Prieškomunistinis šūkis gali patraukti Lenkijos politikus ir didžiąją gyventojų prie šios naujos sąjungos. Nereikia užmiršti ir tai, kad mū-

su artimo kaimyno principai ir dabar yra suderinami su diktatorių idėjomis. Vilniaus kraštas yra liudininkas. Juk, Tautų Sąjungos nutarimu ir jos padarytu nauju žemėlapiu, Lietuvos sostinė, Vilnius, yra beveik viduryje Lietuvos žemės.

Naujos sąjungos obalsis gali rasti vietą ir vidurinėje Pietų Amerikoje, nežifrint Jungtinių Amerikos Valstybių galingos itakos ir Monroe doktrinos. Kai kuriose Pietų Amerikos respublikose, kur fašistų ir nacių metodais jau padarė įsiveržimą, diktatūros gali labiau įsigalėti. Brazilija jau turi diktatorių. Vadinasi, netikėtai diktatūra išdygo ant Dėdės Samo kiemo.

Aktyvaizdoj viso to, Vašingtonas nėra nuolaidus lengvai elgtis su Romos, Berlyno ir Tokio sutartiniais. J. A. V. vyriausybė supranta įsipainiojimo pavojų, bet, žiūrint iš kitos pusės, ji žino, koks būtų smūgis pasauliui, jei nanja sąjunga laimėtų ir gautų viską, ko tik diktatoriai siekia. Kas dabar vykdoma Europoje, galima jausti, kad vakarų jėgos bės priverstos pasiduoti Hitlerio ir Mussolinio kuštimis.

Vašingtonas nesirūpina faktais, kad Prancūzija ir Didžioji Britanija gal turės atiduoti Vokietijai keliošią tūkstančių kvadratinį mylių žemę Afrikoje. Jungtinės Amerikos Valstybės rūpi tas, kad Vokietijos, Italijos ir Japonijos politiniai žygiai gali tapti kitų didelių valstybių valdžios pagrindu.

Vienas dalykas aišku: jei diktatūros įsigalės, tai mažesnių valstybių nepriklausomybės išnyks, kaip jos išnyko galingų monarchų bei despotų laikais. Suprantama, vienas uodas nėra pavojingas, bet spiečius baltus nepakentimas. Sulaikymas diktatūrų bangų ir prašalinimas užmačių užgrobti svetimas teritorijas, yra problema ne vien Amerikos, bet ir viso pasaulio demokratinių valstybių.

Adv. N. Valasina

Lietuviai Bedarbiai Nenusigaskite!

1. Kurie gavote blanką vadinamą "Message from the president of the United States", kiekvienas bedarbis turi išpildyti.

2. Nepiliečiai, nieko neturi bijoti. Nereikia klausyti pikty kalbų, kad išpildžius blanką valdžia nepilietį deportuos.

3. Neišpildymas blankos parodys, kad jūs nekooperuojate, nemorite pagelbėti S. V. valdžiai parodyti, kiek yra bedarbių ir kaip juos reikės ateityje užlaikyti.

4. Šios blankos nieko neturi bendro su deportavimais nepilietį iš S. V. Ta mintis, arba baimė, yra neteisinga. S. V. yra viena šalių, kuri visus žmones priglaudžia prie savęs ir gelbsti, tiek kiek gali. Prezidento mintis yra mums naudinga, o ne praigalinga. Paskutinė registracijos diena yra lapkričio 20 d.

PO SVIETĄ PASIDAIRIUS

Mahanojaus Saulė neseniai išpublikavojo tokius pamokinius dėl sportelių:

Aukšinis pinigais,

Tai puikus daiktas,

Gardžiausias valgis,

Pajus ir szolderis,

Geriansias ginklas tai peilis,

Stiklas ir butelis,

Sinta steliuota turekie,

Už jį kriaučiui nemokekie,

Ziedus ant pirštu užsidek,

Bukie teising, isz pažiuru žiurek,

Pinigu neczedyk,

Savo uždarbi karczemoje

padek,

Teisybe nekalbek,

Tarp apszviestunu tylek,

Niekam gero neduok,

Visados melnok,

Jeigu ką neturi tai pasivogk,

Dora žmogu iszjuok,

Ant tikybos kaip szuo lok,

Lupa savo brazduok,

Kad neturetu ant ko snarglis

kabot,

Nepaliauk ant bažnyczios

kovot,

Juk melstis nereikalauji,

Jeigu nuo Dievo pinigų

negami,

Pacziutis nereikalauji,

Ba merginos doros už paczia negauni,

Tiktai pravarde permainingie,

Ir lupa nebrazduokie,

O tada puikei gyvensi,

Kol ant elektrikines kedes ne-

pateksi.

Na, sumeli, papasakok man, ką jus mokina toj aišku-laj.

O viską, papuk. Geogra-

fijos, istorijos, net filosofijos.

Filosofijos? O kas tai

per mokslas? Prašau man

aiškinti.

Labai paprastas dalykas.

Sakysim, va, ant stalo trys

kiaušiniai. Filosofija sako, kad

čia yra netiesa. Čia ne trys,

o penki kiaušiniai.

Kaip tai penki? Juk čia

aš matau tik tris.

Tai tik nemokytiems

žmonėms taip atrodo. Filoso-

fijos mokslas įrodo, kad kur

yra trys, ten ir du, o du ir

trys bus penki.

Ak, kitaip, — sako tėvas.

Na tai gerai, pažūrėsim.

Štai aš, nemokytas, pasiimu

tuos tris kiaušinius ir suval-

gan, o tu, mokytas, pasiimk

ir suvalgyk anuos du!

EKSKURSIJAI AUTO-BUSAI LIETUVOJE

KAUNAS (Tsb.) — Turizmo Draugija seniai rūpinasi įsigyti specialius turizmo reikalams autobusus, nes keleiviniai turizmui nepritaikyti. Be to, dažnai geresnių autobusų kiekvienai ekskursijai nepavyksta gauti. Tą reikalą pasiėmė sutvarkyti akcinė "Auto" bendrovė. Ji užsieniuose užsėkė tris didelius, modernius, turistinio tipo autobusus, kurie savo įrengimu prilygus automobiliams, turės pusiau atidengtą stogą. Naujieji autobusai bus gauti Kaune apie balandžio mėn. Jie bus paskirti keleiviams vežioti ilgesniais ruožais su tą sąlyga, kad, reikalingi esant, būtų iš jų ruožų paimti ekskursijos.

RASTA DAUG SENOVIS-KŲ PINIGŲ

KAUNAS (Tsb.) — Visai netikėtai Kauno miesto centre buvo rastas nemažas senų pinigų lobis. Nemuno gt. senosios autobusų stoties kieme ruošinamaj statybai buvo kasamos žemės. Vienas darbininkas 70-80 cm. gilumoje kastuvu apčiuopė kažkokį kietą daiktą. Radinys buvo išimtas ant kranto, ir, nuo jo nuvalius žemes, pasirodė molinis puodas. Netrukus puodas buvo sumestas ir iš jo parėjo daug sidabrinų ir varinių pinigų. Apie nepaprastą radinį tuojau buvo pranešta Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui, kuris atsiuntė savo atstovą. Paaiškėjo, kad esama senovės lobio. Rastieji pinigai daugumoje priklauso Lietuvos Lenkijos karaliaus Žigmanto III ir Jono Kazimiero laikams. Be to, yra kelios deimtyės švedijos, Prūsijos ir kitų valstybių pinigų. Iš viso iš puodo išbėro apie 250 sidabrinų ir varinių monetų. Molinis puodas turėjo labai siaurą plyšį, pro kurį būdavo įleidžiami pinigai. Matyt, būta anų laikų taupomošios dėžutės. Rastieji pinigai su puodu perduoti Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui.

STEIGS ČERPIŲ GAMYKLAS

KAUNAS (Tsb.) — Lietuvos miestuose ir miesteliuose vis dar plačiai vartojama gon-tai stogams dengti. Čerpių atogai gerckai brangesni, bet gražesni ir žinoma patvaresni. Didėsių čerpių dirbtuvių Lietuvoje lyg ir nėra. Čerpes gamina tik atskiri čerpių meistariai. Tokių meisterių kele-tas yra ir Kaune. Dabar at-tinkamas įstaigos ragina mie-stų savivaldybes, kad jos pir-ktų čerpes gaminti presas, steigtų čerpių dirbtuves ir di-desniais kiekiais pradėtų jas

5. Kurie negavote registra-cijos blankų, prašykite laiška-nešio arba patys nueikite į paštą ir gaukite.

Adv. Charles P. Kai

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

WEST SIDE

M. Rakauskaitės. Koncertas

Koncertas ir bankietas lap. 11 d. Fort Shalby Hotel (prieš koncertą) pavyko. Bankietas buvo surengtas pagerbimui artistės. Dėka veikliai komisijai: P. Uvieckienei, mok. O. Kratavičienei, M. Siurbienėi ir bankietą sutraukta 94 žmonės. Dalyvavo visi profesionalai, kai kurie žymesni biznierių ir šiaip meno mylėtojai.

Bankiete adv. J. P. Uvieckas, paaiškinęs tikslą, pasveikino art. M. Rakauskaitę vardu Detroito lietuvių. Mok. O. Kratavičienė, pasakiusi sveikinimo eiles, įteikė art. gėlių. Magikas Rakauskas parodė savotiškų triksų, J. Bačiūnas gėrėjosi tokiu vaišingumu, muz. Nekrašas paskambino pianu ir publika padainavo keletą liaudies dainų.

M. Rakauskaitė, padėkojusi už suruoštą pagerbimą, padainavo "Kur bakūžė samanta" ir "Mano sieloj šiandien šventė". Sugiedojusi visiems Lietuvai, tėvynei mūsų, prasiėjo pasilinksminimas, susipažinimas.

Bankietui daugiausia pasidarbo P. Uvieckienė, taipgi adv. J. P. Uvieckas, kuris buvo pakviestas vietos dienraščių reporterius, kurie plačiai savo dienraščiuose aprašė ir įdėjo artistės atvaizdą.

Lapkr. 12 d. Lietuvių sveitainė prisirinko pilna dainos mylėtojų. Visi tikrai buvo artistės dainavimų sužavėti. Visos dainos ir arijos iš opėrų dainavo lietuviškai. Tas dar labiau klausytojus džiugino. Po kiekvienos dainos art. M. Rakauskaitė buvo išsukta daugiau padainuoti. Per programą nuo Detroito lietuvių artistei įteikta graži gėlių puotinė.

Po programos tas gėles per muz. J. A. Blažį artistė nušuntė šv. Antano parap. Serims su tokiu rašteliu: "Sesutės, šiomis gėlėmis papuoš-

kite altorius didesnei Dievo garbei".

Programą pajavirino Alekas Vasiliauskas, Jonas Valickas, sudainuodami po penkis dainas. Visa programa publikai paliko didelio įspūdžio. Po koncerto visur tekė girdėti vien pasitenkinimas art. M. Rakauskaitės dainavimu, taip pat pagyrimas ir vietos solistams. Beje, piano solo paskambino muz. B. Nekrašas. Solistams akompanavo M. Yuozavitas. Programą vedė adv. J. P. Uvieckas.

Detroito lietuviai dėkingi M. Rakauskaitėi, Lietuvos operos artistei, už aplankymą ir sužavėjimą.

Lietuvos produktai jau gaunami Detroito. P. Molio ir Piragių pasidaravimu, Lietuvos kumpiai, saldainiai ir kitokie produktai, gaunami pas Piragius, 1910 — 25th str. (bučėnė).

Lapkr. 21 d. šv. Antano parap. pirmas didelis vakaras įvyksta Lietuvių svet. Vaidins juokingą komediją, dainuos ehoras ir nauja solistė graži balse Marijona Galinienė.

Koresp.

Svetimtaučiai Rakauskaitės koncerte

Labai malonu buvo koncerte matyti prancūzų poetą Mr. Borson ir lenkų filosofą Mr. Stakovsky. Jie, pamatę angliškuose laikraščiuose, kad lietuvaite artistė dainuos, atvyko paklausti. Paklausę liko sužavėti...

Lapkr. 13 d. artistė Rakauskaitė, pianistas ir Bachunas išvažiavo Clevelandan. Juos palydėjo Uvieckai ir Stepanauskai.

Detroitiečiai linki artistei geriausių sėkmų ir laimingai sugrįžti Lietuvon.

Lapkr. 12 d. 8 val. vak. Lietuvių sveitainėje įvyko art. M. Rakauskaitės koncertas, kuriame dalyvavo apie keturi žymiai žmoniai.

Koncerto rengimo komisija

kas negalėjo jų matyti, kaip tik mylinti širdis. Ta buvo jos dangiškos galybės paslaptis. Tasai, kurs rasis ištirime galintis didelių meilės darbų, yra visuomet tasai, kurs visad daro vertus mažus darbus. — F. W. Robertson.

Sėkite meilę ir paragaukite jos gryną vaisių; sėkite santą ir įjunkite jos skaisčią pjūtį; sėkite saulės spindulius ant akmens ir šilo ir raskite šviesos pjūties sankrovą. — H. J. Bonar.

Duok, kad aš pasiekčiau tą skaisčiausią dangų, kad būčiau kitoms sieloms stiprumo taurelė kokioje didelėje kankynėje, kad uždegtiau duosmų uolumą, kad maitinčiau nekalbę meilę, kad būčiau paskleisto gero meili akvaizda ir paskleidime visad dar gilesnį. Taip aš prisidėsiu prie nematomo choro, kurio muzika yra pasaulio linksmumas. — Jurgis Eliot.

Iš Vilniui Vaduoti Sąjungos suvažiavimo. Šio mėnesio pradžioje Kaune, Karo Muziejaus salėje įvyko Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas. Dalyvavo keli šimtai atstovų. Šiame atvaizde VVS centro kom. pirm. dr. Juška kalba į suvažiavimą.

IS MARIJONŲ RĖMĖJŲ CHICAGOS APSKRITIES SUSIRINKIMO

Praeitą trečiadienį "Draugo" name įvyko Marijonų Rėmėjų Chicagos apskrities susirinkimas, kuris buvo gana skaitlingas atstovais ir nutarimais. Susirinkimą atidarė pirm. Bacevičius, kviesdamas gerb. kun. A. Andrių atkalbėti maldą, o po to buvo perskaitytas protokolai, kuris vienbalsiai priimtas.

Visų pirma buvo patiekta raportas iš rengiamos vakarienos gruodžio 12 d., kad į šeiminkes kviesta gili veikėja ir bizniera, Em. Karlačiūnienė, kuri kvietimą maloniai priėmė ir pasižadėjo su savo draugėmis kuogažiausia atlikti, už ką komisija p. Karlačiūnienėi nuoširdžiausiai dėkoja. Toliau pranešta, kad daug tikėtų išdalinta po kolonijas, bet dar yra kolonijų, kuriose jų nesiranda, būtent: Bridgeporte, Dievo Apvaizdos, Rose-lande, West Pullmane, So. Chicago ir Melrose Parke. Komisija nuoširdžiai prašytų, kad šių kolonijų Marijonų rėmėjai ir šiaip geros valios darbuotojai kreiptųsi į "Draugo" ofisą prie gerb. kun. A. Andrių, kuris mielai nori jų suteiks ir komisija iš kalno dėkoja tiems, kurie tai padarys.

Principijų reikalu susirinkimas plačiai tarėsi ir galutinai nustatė, kad patogiausia diena, tai būtų gruodžio 5, Marijos Kalneliuose, Hinsdale, Ill., naujoje koplyčioje. Norintieji dalyvauti, prašomi įsitemyti dieną ir atsilankyti. Visiems katalikams gera proga pamatyti naują koplyčią ir pirmą kartą toje koplyčioje dalyvauti primicijose.

Č. Sasnausko Paminklo Reikalai

Kaip jau žinoma iš spaudos, Lietuvoj — chorvedžių ir muzikų draugija įsteigė Česlovo Sasnausko paminklo komitetą. Garbės komitetą sudaro Kauno burmistras A. Merkys, gen. Vl. Nagevičius ir prof. J. Gruodis.

Gavau iš muziko prof. Jnozo Žilvičiaus, Elizabeth, N. J., laišką su prašymu ir įgaliojimu aukas rinkti paminklui statyti Č. Sasnauskui. Rašo, kad visų aukotojų vardai ir pavardės bus paskelbtos spaudoje.

Tad, kreipinos į detroitiečius prašydama, kiek kas gali, paaukoti šiam tikslui.

Mrs. Ona Aleksomaitis, 11536 John R Street

EAST SIDE

Parapijos bazaras prasidėjo praeitą šeštadienį. Bazaras būna kas vakarą, išskiriant pirmadienio ir antradienio vakarus.

Visi kviečiami lankytis į bazarą.

Lietuvos Dukterų draugija ruošiasi prie labai įdomaus vakaro, kuris įvyks sausio 9 d., šv. Jurgio parapijos sveitainėje. Bus suleista keturių aktų, šešių atidengimų melodrama, "Graži Mageliona". Ši veikala loš parinkti šios parapijos lošėjai. Rengimo komisija, Banzienė ir Šalaševičienė iš anksto kviečia visus šį puikų veikala pamatyti.

Kiekvienoje katalikų šeimoje turi rasti katalikiškas laikraštis.

Kiekvienas nepasisekimas mokina mus, kaip ateityje turime vengti klaidų.

ras tam tikslui ir diena bus paskelbta vėliau.

Cicero atstovai — K. Sribienė ir A. Valančius, pranešė, kad šiomis dienomis šauks susirinkimą ir tarsis ką tokio surengti.

Bulvarų atstovės — O. Krasauskienė ir S. Ališauskienė, pranešė, kad rengiama bunc party pp. Ališauskų namuose lapkričio 27 dieną, 7:30 val. v. ir kvietė apskritį jame dalyvauti.

Town of Lake atstovės — E. Gedvilienė ir P. Turskienė, pranešė, kad dar prieš Kalėdas mano surengti pramoga, kurios diena ir vieta bus paskelbta vėliau.

Marquette Park atstovai B. Nenartonis pranešė, kad rengiama bunc party, tikėtai jau platinami ir darbas varomas pirmyn.

Iš kolonijų skyrių raportų pasirodo, kad visur šis-tas daroma ir veikama, iš to yra džiaugsmo, kad Marijonų rėmėjų skyriai kolonijose gražiai gyvuoja.

AR JŪS NORITE ANTRA PROGA LAIMĖTI TURĄ

Old Gold Duoda Jums Šią Progą

Pereitą mėnesį Old Gold Cigaretų dirbėjai pranešė rukytojams antrą dovanų kontestą, šį kartą \$250,000 vertė, šį kartą \$200,000 bus duodama dovanomis. Žinios apie šį kontestą perėjo per Ameriką kaip ugnis ir kiekvienos valstybės, miesto ir kaimo žmonės stoja į šį kontestą. Šis naujas kontestas susideda iš pripildymo kalbos dykose vietose piešiniuose. Kiekvienas žmogus turi lygią progą, darbininkas arba kolegijos profesorius.

Šis kontestas ką tik prasidėjo ir ko ilgiau kontestas tęsis, tuo labiau įdomesnis bus. Jei dar neįstojote, tai dar laiko yra. Nuvykite pas jūsų artimiausią cigarečių parduotuvę ir įsigykite Old Gold kontesto buletiną. Buletinė rasite pilnas taisykles ir smulkmenas kontesto. Sekit patarimus atydziai. Jei jūsų dealeris nebeturi buletinų, kreipkitės į "DRAUGO" raštinę.

Beware Kidney Germs If Tired, Nervous, Aching

Are you Run Down, Nervous, suffer Aching or swollen joints? Do you Get Up Night, or suffer from Burning Passages, Frequent Headaches, Low Pains, Backache, Dizziness, Urinary Irritation, Loss of Appetite and Energy? If so, the true cause often may be germs developed in the body during colds, or by bad teeth or tonsils that need removing. These germs may attack the delicate membranes of your Kidneys or Bladder and often cause much trouble. Ordinary medicines can't help much because they don't fight the germs. The doctor's formula, Cyston, now stocked by all druggists, starts fighting Kidney germs in 3 hours and must move entirely satisfactory in 1 week and be easily the medicine you need or money back is guaranteed. Telephone your druggist for Cyston (Blue-ten) today. The guarantee protects you. Copy 187 The Logo Co.

Po kolonijų skyrių raportų, buvo skaitytas laiškas iš Lietuvos prisiųstas N. P. šv. Marijos Vargdienių Seserų Kongregacijos, Marijampolė, kn. nuoširdžiai dėkoja už parodytą palankumą surengiant praeitą vasarą išvažiavimą, kurio pelnas buvo skirtas viršminėtų Seserų naudai. Laiškas susirinkimo priimtas su džiaugsmu kad ir ateityje stengsis nepamiršti.

Baigus nutarimus, gražias ir nuoširdžias kalbas pasakė gerb. dvasios vadas kun. A. Andriusis ir gerb. kun. Kazimieras Vengras ir po to susirinkimas baigtas maldą.

Po susirinkimo gerb. kun. A. Andriusis atsilankiusius atstovus nuoširdžiai pavaikino, po ko atstovai su dideliu dėkingumu ir pakiliu ūpu ir pasiryžimu darbuotis ir ateityje, skirstėsi gražiausioje nuotaikoje į namus.

Jonukas

Mislės

Kas į bažnyčią skersas eina (Vaikas nešamas ant rankų).

Eina miškan, namo žiuri, eina namo, miškan žiuri (Kiris ant pečių).

..no dust no ashes

Senos mados, malkomis arba anglimis kūrenamas pečius labai vargina jus ir yra nešvarus ir nesveikas. Duokit savo šeimynai švarią ir sveiką šilumą, įtaisykite Sun Flame Aliejinį Pečių. Šis pečius, tai padirbtas, kad šiluma eina į kambarį, o ne į kamina. Atleikit pasitaisyti apie šį pečių. Turime jums tinkamą mierą.

Šiuos ir šimtus kitų pečių čia yra geriausia pirkti. Didžiausias pasirinkimas namų rakandų ir radijo.

Lengvūs Išmokėjimai

Kainos nupigintos. Nuo \$59.50 ir aukščiau

— LENGVOS IŠMOKEJIMO SĄLYGOS —

DYKAI 50 Galionų Aliejaus

SEKERA FURNITURE HOUSE 2719-25 W. Cermak Road

TEL. ROCKWELL 0798

CHICAGO, ILL.

1938 METŲ "DRAUGO" KALENDORIAI JAU GATAVI

Gražūs lietuviški kalendoriai, su visomis šventėmis. Kiekvienas mėnuo turi skirtingą paveikslą. Kaina 25c vienas. Imant 15 ar daugiau vienu kartu, tik po 15c.

Mažas sumas galima siųsti pašto ženklais.

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Kun. A. T. (S^o mata)

RAUDONOSIOS MEKSIKOS PRANCISKONAI KANKINIAI

(Skiriu Šv. Pranciškaus Idealy Skleidėjui
Gerb. Kunigui Pranciškui M. Jurui)

Išdavikas tarp pačių pranciškonų

Kuomet prasidėjo Katalikų Bažnyčios persekiojimas, naujokyno apystovos kas dieną tapo sunkesnės. Pranešimas, kad raudonoji valdžia netrukus pradės naujokyno investicijas, labai surūpino visus vienuolius. Pavojaus buvo labai artimas ir net naujokyno rūmų viduje. Nes atsitiko, kad naujokyno vienas iš tretinikų broliukų buvo išdavikas. Išoriniai jis vedė labai pavyzdinę vienuolinį gyvenimą per pastaruosius trejus mėnesius, ir nė vienas iš vienuolių nieko bloga nemanė ir neabejojo apie jį. Tačiau, jis, gyvendamas naujokyno rūmų viduje, gerai žinojo visa ir gerai pažino pačius vienuolius, ir dėl to jis galėjo visa pranešti bedieviškai valdžiai.

Pareiškęs troškimą, kad noris atlikti savo tėvus, tas jaunas tretininkas broliukas apėjo naujokyną rugsėjo m. pradžioje, 1926 metais. Bėgti kiek vėliau, būtent, rugsėjo 29 dieną, vienuoliai apvaizdingu būdu pažinojo, kad išdavikas netrukus sugrįš į naujokyną su ginkluotais sargybiniais.

Pranciškonų pabėgimas

Vienuoliai be atidėlio jimo apėjo naujokyno rūmus ir spalio 3 dienos ankstyvą rytą slapta pabėgo iš Koro-neo miesto. Tarp bėglių pranciškonų buvo ir Tėvas Juniperas de la Vega ir brolis Humilis Martinezas.

Tos pačios dienos vakarą išdavikas su ginkluotais sargybiniais atėjo į naujokyno rūmus ir juos rado tuščius. Išdavikui ir sekliams nieko nebeliko daryti, kaip tik užla-

yti naujokyną ir oficialiai užantspauduoti duris.

Tėvas Juniperas de la Vega uabar slapstėsi iš vienos vietos į kitą ir slapta apsinakavo vienoje tai kitose namuose, ir nors slapta, bet ne nustojančiai vykdydamas savo rašaukimo šventas pareigas. Jis iškentėjo daug vargų ir nuolat buvo pavojuje, prisibijodamas, kad nebūtų valdžios kareivių suimtas. Kad sutvirtinti savo nusipnėjusią sveikatą, Tėvas Juniperas de la Vega, kuriam bendravo brolis Humilis Martinezas, atėjo į Zamoros miestą tų pačių metų gruodžio 1 dieną.

Zamoros mieste raudonosios valdžios kareiviai juos abu pažino ir įkalino. Po aštuonių dienų jie tapo paliuosuoti, gaudami įsakymus, kad kas dieną juodu prisistatytų ir pasirodytų valdininkams. Gavęs laisvę, Tėvas Juniperas de la Vega vėl pradėjo vykdyti savo dvasiškas pareigas.

Sekančiais 1927 metais bedieviškoji valdžia išleido dekretą suimti arba areštuoti visus kunigus. Tėvas Juniperas de la Vega ir brolis Humilis Martinezas pasislėpė mieste. Vasario mėn. 1928 metais, Tėvas Provincijolas rašė Tėvui Juniperui ir broliui Humilui laiška, kuriuo abiem įsakė kuokubiausiai vykti į Mexico City, kur gautų reikalingus dokumentus ir rengtųsi važiuoti į Amerikos Jungtines Valstybes. Mat, Provincijolas švajojo įkurti naujokyną Jungtinėse Valstybėse ir tam tikslui buvo parinkęs tuos du kilnius vyrus.

Suėmimas ir įkalinimas
Tėvas Juniperas ir brolis

Humilis paklausė Provincijolo: "tai laikiau jų tiek, kiek galėjau".

To atsakymo užteko, kad neišvažiuodami traukiniu iš miesto. Jie sumanė eiti pasivaikščioti; taip apėjo miestą ir išėjo į laukus, ir prie artimiausią kaimą, pas ūkininką pasisamdė vežimą ir taip atvažiavo į kitą miestą vadinamą La Piedad. Iš čia jie manė kelią test traukiniu. Tačiau, kas nors įtarė juos, ir kaip jie sėdosi iš vežimo, kareivių dalis apstojo juos ir suėmė. Jie tapo įkalinti viename kalėjime, kur jau kalėjo kiti katalikai, kurie turėjo netrukus praleisti savo kraują už tikėjimą.

Tai buvo iš čia kad brolis Humilis vasario 4 dieną, 1928 metais, rašė savo Provincijolui: "Aš esu kalėjime, kuriam kalėjo kankinys... Jo kraują dar nukruvina žemė... Šiuo mi laišku siunčiu žiupsnelį žemės, suvilgytos jo krauju".

Tardymas ir mirties nuosprendis

Sekantį rytmetį, būtent, vasario 5 dieną, jie buvo nuvesti į Jurekuarą. Čia kareivių kapitonas, vardu Fox, klausė Tėvo Juniperą:

"Kiek mišių laikai iki šioliai?"

Tėvas Juniperas sumaniai atsakė:

"Tamsa suskaityk pats sau. Aš buvau šventas į kunigus 1905 metais".

"Aš to neklausiu tavęs", smarkiai atkirto kapitonas Fox. "Tačiau, aš klausiu, kiek mišių laikai nuo uždraudimo jas laikyti?"

"Jei turiu sakyti teisybę", prisidėjo Tėvas Juniperas,

Is nrajo įkalinti kalėjimais

Po nuosprendžio, abu kankiniai iš naujo tapo įkalinti kalėjimais. Iš čia brolis Humilis vasario 5 dieną, vėl rašė savo Provincijolui: "Aš praleidau visą naktį, meldamas Dievo atleisti man visus mano nusikaltimus, ir mano sielą pavestamas Švč. Papelei Marijai; ir dabar aš esu jau tikras, kad esame pasmerkti mirčiai. Nesirūpink atsakyti; aš gal nebeaptursiu atsakymo..."

Kaip žinoma iš patikrintų šaltinių, tai Tėvas Juniperas de la Vega praleido tą visą naktį klausydamas įkalintų su juo katalikų išpažinčių. Anksti rytą, kuomet pabaigė klausę, visų išpažinties, Tėvas Juniperas de la Vega gulėdas gulėjo ant žemės ir meldėsi. Brolis Humilis pastebėjo jo didelį nuvargimą ir tarė:

"Tėveli, geriau atsisėk bent truputį, nes visą naktį praleidai be miego".

O Tėvas Juniperas atsakė:

"Nepėra laiko miegui; dabar yra valanda tik prisirūgimo dangui".

Is raudonojo budelio rankų abu kankiniai žūna kankinystės mirtimi

Bedieviškos valdžios kareivių kruvinasis budelis tuojau įėjo ir juos ėmė į vežimą navedti į geležinkelio stotį, ir

traukiniu į Zamorą. Netoliese skubo iš valdžios gauti leidimą Ekuandureo miestelio traukiniui susturėti; kareiviai nuėjo Tėvą Juniperą de la Vega ant žemės, ir kuomet jis stovėjo, jo kūną sužalojo kulpiomis. Taip garbingas kankinys baigė herojišką gyvenimą ir už kunigystės šventas pareigas.

Nuostabu sakyti, kad jo kūnas stovėjo stačias po šviesą jį. Kareiviai manė, kad Tėvas Juniperas de la Vega dar gyvas, ir prisistatė, persitūrinio, kad jis yra tikrai miręs ir neturėjo būti vėl šautas. Tada kareivių kapitonas įsakė jo kūną perblokti žemėn. Kareiviai negailestingai ėmė jį už plaukų ir perblokė; ir taip jį palikę, sugrįžo į traukinį ir nuvažiavo.

Tuo tarpu brolis Humilis Martinezas pasiliko traukinyje, bet visgi regėjo ir matė visą žiaurią eigą, ypačingai stačiai stovinčio kankinio kūno reginį. Dabar kareiviai juo kavo ir šaipėsi iš jo. Netoliese Zamoros miesto jį išmetė iš traukinio ir sušaudė. Paskui jo negyvą kūną įmetė ravan.

Abu kankiniai iškilmingai palaidoti

Abiejų kankinių žiaurios žmogžudybės toli ir plačiai praplitę tarp žmonių. Kuomet Zamoros miesto katalikai dargirdo apie tai, kartu su brolio Humilio seserim tuojau pa-

30 METŲ PRITYRIMAS Akys egzaminuojamos — atnaujinti prietaisai

DR. JOHN SMETANA

OPTOMETRISTAS

1801 So. Ashland Avenue
Valandos: kasdien nuo 9 iki 12: nuo 1:30 iki 8 val. vak.
Tel. CANal 0523

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road
Metropolitan State Bank name
Valandos: kasdien nuo 9 iki 5
Penedelio, Seredos ir Pėtnyfos vakarais nuo 6 iki 9
Telefonas CANal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9604

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Avenue
VALANDOS:
Panedėli, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyfoj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. REpublic 5047

na, 1928 metais, tarp garbin-gų vaikštynių iš tikinčiųjų pu-sės — kankinio brolio Humi-lio Martinezo, O. F. M. palei-kai buvo palaidojimui atlydė-ti į kapines, kur skausmas ka-
(Tėsinys 5 pusl.)

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Utarn., Ketv. ir Pėta. 10-9 val. v.
3147 So. Halsted St., Chicago
Paned., Sered. ir Subat. nuo 2-9 v.

Tel. Ofiso: Rez.:
LAFayette 4017 2456 W. 69 St.
Tel. namų:
HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P.M.
Rez. ofiso val.: 10-12 A.M.
ir 8-9 P.M.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. W. V. NORAK

PHYSICIAN and SURGEON

10 N. Broadway, Melrose Pk.
Valandos nuo 10 iki 12 v. dieną ir
1 iki 4 ir nuo 7-9 v. vakare
Tel. Melrose Park 660
Res. 2126 S. 5th Ave., Maywood Av.
Phone Maywood 2413

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. Calumet 5974
OFISO VALANDOS:
9 rytu iki 8 vakare išskyrus sek-madienius ir trečiadienius

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Road
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
Subatomis Ciceroj
1446 So. 49th Ct.
Nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 rytu iki 3 popiet
6 iki 8 val. vakare

DR. SUSANNA SLAKIS

Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 2-4 po pietų, 7-8 v. vak.
išskyrus seredomis ir subatomis

DR. B. J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS IR REZIDENCIA
2808 West 63rd Street
Chicago, Illinois
Tel. HEMlock 6111

DR. G. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 rytu iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

DR. T. DUNDOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
2423 West Marquette Road
Antradi., ketvirtadi. ir penktadieniais
9-12 v. rytą; 1-5 p. p.; 6-9 v. v.
Seštadieniais nuo 9 v. r. iki 1 p. p.
161 Broadway
MELROSE PARK, ILL.
Pirmadieniais ir trečiadieniais nuo
10 v. r. iki 9 val. vakaro
Seštadieniais nuo 2 v. r. iki 9 v. v.
Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue
OFISO VALANDOS:
10 val. rytu iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

GAS-OIL-LUBRICATING-WASHING

MIDWEST SERVICE STATION

TIRE and BATTERY SERVICE

24 VAL. PATARNAVIMAS

2335 S. WESTERN AVE. TEL. CANAL 3764

VIC. YUKNIS, mgr.

Super-pyro-Prestone-Zerone-Anti Freeze

KLAUSYKITEŠ

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo

SALTIMIERO

RADIO PROGAMŲ IŠ STOTIES W.H.F.C. (1420 K.)

Pirmadieniais — nuo 10 iki 10:30 val. vak.

Penktadieniais — nuo 7:00 iki 7:30 val. vak.

Sekmadieniais — nuo 9:00 iki 9:30 val. vak.

GERIAUSIA VIETA PIRKTIS NAUJĄ BUICKĄ!

Per pereitus dvidešimt penkis metus Emil Denemark, Inc., teisingai patarnavo West Side apielinkei, parduodami ir taisydami puikius automobilius... Dėl to jie uždirbo reputaciją dėl teisingo pardavimo ir sąžiniško patarnavimo, kurio niekas negali užginčyti... Šiaip užganėdintinas ir pasitikimas patarnavimas duodamas kiekvienam automobiliui kurie jie parduoda parodo, kad

Geriausia Vieta Pirkis Vartotą Automobilių!

EMIL DENEMARK, Inc.

Buick - Cadillac - LaSalle

3860 Ogden Ave. Tel. Crawford 4100

Naudokitės patarnavimu tų daktarų, dentistų, advokatų ir biznierių, kurių skelbimus matote jūsų dienraštyje DRAUGE.

Rašo Kun. M. Brundza

CHICAGĄ APLANKIUS

(Tęsinys)

7. Chicago lenktyniuoja su New Yorku

Per tai čia ir didelis judėjimas. Tiesa, gatvėse nėra čia tokie susikimšimo ir trafiko, kaip kad New Yorke, nes Chicago plati ir tur kur plėtotis, tuo tarpu New Yorkas, suspaustas iš visų pusių upėmis, neturėdamas kur plėstis, lipa į aukštį, statydamas 60-70 ir 102 aukštų namus. Bet Chicago smarkiai veiasi New Yorką ir jei tik čia bus pastatytas uostas laivams iš Europos, prie ko ruošiamasi, galima tikėtis, kad Chicago tuomet New Yorką praeiks. Užtat New Yorkas to ir bijo ir New Yorko ponai, kiek nuo jų tai priklauso, kiek galėdami kliudo ir tėsia, kad tik Chicagoje to uosto greit nebūtų. Bet ilgainiui visgi bus, kad jau tai planuojama, tai tuomet Chicago augs, kaip ant mielių. Chicago man labiausiai patiko iš visų miestų, kuriuos tik teko lankyti Amerikoje. O jau gana daug jų esu aplankęs.

Grįžtam vėl į seimą. Moters jau susirinkusios ir pradeda tuoj posėdį. Ir vėl eina karšti debatai ir svarstymai...

8. Svečiuose pas kun. Skripkų

Vysk. M. Reinsys tą dieną vizitavo dvi parapijas. Vėkare turėjo būti Sv. Kryžiaus bažnyčioje, taigi mes patikę posėdį važiuojam į Sv. Kryžiaus bažnyčią laukti vyskupo. Ir vėl važiuojam kitonias gatvėmis ir vėl nauji vaizdai. Privažiuojam gražią kleboniją. Mus pasitinka simpatingas klebonas, kun. A. Skripkus ir malonia šypsena prabyla:

— Sveiki, sveiki, Svetelai, laukiami, prašau į vidų. Ir iš kur šis nepažįstamas Tėvelis, kur jį sugavote.

— Klebone, tai grinorius iš Lietuvos K. M. B., perstatydamas mane klebonui paeiki na kun. M. Švartys.

— Kad visai nepanašus į

grinorių, sveikindamas mane ir juokaudamas taria klebonas, turbūt jau apsitrynęs Amerikoje ir nor užsikūnuoti. Na, svetelai, prašau į viršų, ten rasime daugiau svečių.

Užlipam į viršų ir tiesa čia randam apie dešimtą bešėnėkuojančių svečių. Neužilgo atvyko ir Vysk. M. Reinsys,

kun. prelato M. Krušo lydimas.

J. E. Vysk. M. Reinsio vizita Sv. Kryžiaus bažnyčioje

Po vakarienės, 7:30 val. ruošiamės lydėti Jo Ekscelenciją į bažnyčią. Jau laukia išsiri-kiavus vaikų ir mergaičių procesija. Kaip gražiai ir uniformotai visi pasirėdę! Kokios gražios gėlės mergaičių rankose. Išėina Ekscelencija ir varpams gaudžiant lydimi Ji gražią ir didingą romantišką stiliaus, Sv. Kryžiaus bažnyčią. Didžiulis choras užtraukia: Ecce sacerdos Magnus. Žmonių pilna bažnyčia. Kaip puikiai atrodo kopulioje ir visoje bažn. elektr. šviesos. Ekscelencija sako 40 min. pamokslą, kurio visi atsidėję klausosi. Po pamokslu suteikia palaiminimą švenč. Sakramentu ir vėl tokioje tvarkoje parlydimi J. E. į kleboniją.

9. Svečiuose pas kun. I. Albavičių

Kaip malonu buvo susitikti čia su kun. I. Albavičium, Dievo Apvaizdos parap. klebonu. Jo važiavimas visiemis žinomas, taigi ir čia, nespėjau su juo susitikti ir tuoj kviečia pas save ir kad rytoj būtinai turiu būti pas jį pietums. Sutikau, ir kaip nepagerbti tokio žymaus veikėjo, kurio vardas kaip visuomenininko, literato ir patrioto yra žinomas ne tik Chicagoje, bet plačiai skamba ir visoje Amerikoje ir Lietuvoje! Tat ir nenustabu, kad Lietuvos Prezidentas, įvertindamas jo darbuotę ir pasižventimą išėjimo, šiemet jo 25 metų kunigavimo jubiliejų, papnošė jo kurtinę Gedimino ordinu. Vere dignum et iustum est... (tikrai verta ir teisinga yra).

Užbaigę vyskupo vizitą 10 val. vakaro su kun. Linkum dar grįžtam į Moterų seimą. Moters dar posėdžiauja ir eina karšti debatai dėl paskolų ir narių šelpimo. Baigia posėdį tik 11 val.

Ant rytojaus po Mišių ir po pusryčių vienuolyne vėl einu į Moterų seimą, nes man labai buvo įdomu pamatyti jų darbuotę ir pasigėrėti jų kalbomis ir diskusijomis.

Pietų pertraukoje paėmęs taksi važiuoju pas gerb. kun. I. Albavičių.

(Bus daugiau)

Retas paukštis. Greater Chicago Cage Bird klubas rengia paukščių parodą šerman viešbuty rytoj ir sekmadienį. Parodoj, tarp įvairių įvairiausių paukščių bus išstatytas ir šis retas ir keistas paukštis.

Raudonosios. Meksikos Jūs būsite mums Pranciškonai Kankiniai

(Tęsinys iš 4 pusl.)

rtu jungėsi su trijumo džian-ganu.

Gerieji katalikai gerai nu-jautė, kad ir Tėvas Juniperas de la Vega taip pat buvo nu-sautas, ir jie pradėjo ieškoti jo palaikų. Jie sutiko piemeni, kurs, suradęs kankinio pranciškono palaikus, prisibijodamas, kad nebūtų iškoveivkti, paslėpė saugioje vietoje. Tada Eknandureo gyventojai nesė žuvusio kankinio lavoną, ir kurio ejo labai malonus kvapnis, kitiems lydint garbin-goje ir iškalmingoje procesijoje ir atsisio vietą. Visi ly-dovai, persiėmę šventais įspū-džiais ir nepaprasta pagarba, prakilniai iškelė pranciškono kunigo kankinio garbę ir davė jo tvirtu liķeįaro išpažinimo liūdiūmą garsiai giedodami šventąją giesmę Kristaus Karaliaus garbei.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA, Federacijos Ir Moterų Sąjungos Apskričių Rinkiniams

Šį vakarą Ig. Sakalo bute, 6747 So. Artesian ave., 8 val. šaukiamas labai svarbus Liet. R. K. Susivienymo Am., Federacijos ir Moterų Sąjungos apskričių išrinktų asmenų bendrą komisiją susirinkimas. Iškilio labai svarbus klausimas, kuris reikia tuojau ap-svarstyti. Visi apskričių rink-tiniai prašomi būtinai daly-vauti.

Vėl Proga Laimėti Turta

Pereitą mėnesį mūsų dien-raštyje buvo paskelbtas nan-jas \$250,000 Old Gold Kon-testas. Mums smagu paskelbti dabar, kad kontesto vedėjai ir dabar neužmiršo mūsų lai-krasčio skaitytojų. Šiame kon-teste, Old Gold vėl duoda mū-sų skaitytojams progą laimėti vieną iš 1000 dovanų.

Mes žinome, kad daug žmo-nių interesuojasi šiuo kontes-tu. Kur tik einate, motote žmones skaitant Old old Pie-šinių Buletiną ir rūkant Old Gold Cigaretus.

Šiame konteste nėra jokių mįslių išrūkti. Nereikia jokių

žodynų, arba encyklopedijų. Paprastas žmogus arba pro-fesorius turi lygią progą lai-mėti dovaną. Dabar sakome, kad dar neįtote į šį kon-testą istokite dabar, gal lai-mėsite vieną iš 1000 dovanų.

Ši proga laimėti turta pasi-taiko vieną kartą į gyvenimą. Nepraleiskite šios progos, ban-dykite laimėti dovaną. Be to jūs būsite dvigubai užganė-dinti; nes susipažinsit su dvi-gubo švelnumo Old Gold Ci-garetais, jie visados sveci ir padaryti iš prize crop tobakų.

SKAITYKITE BIZNIERIŲ BARGENUS "DRAUGE"

JONAS BURČIKAS

Mirė lapkr. 17, 1937 m., 2:20 val. popiet. sulaukęs pusę amž. Kilo iš Biržų apskr., Papišės parap., Kubilių kaimo. Amerikoje išgyveno 27 metus. Palikę dideliame nuilidime moterį Elizbietą po tėvųs Vi-tartaitę, sūnų Klemeną ir se-serį Elizbietą Fraimonienę ir svogerį Petrą ir jų seimyną. o Lietuvoj seserį ir svogerį ir jų seimyną, brolių ir jų seimyną, nošius ir dvi svogerkas ir du svogerus ir gimines ir pažista-mus. Priklausė prie Garfield Park Paš. Klubo, Chicagos Liet. Paš. Dr. Jos ir Palaimin-tos Lietuvos Dr. Jos. Gyveno 3849 W. 13 St. Tel. Crawford 1353.

Kūnas pašarvotas graboriaus Petkaus koplyčioj, 1410 So. 49 Ct., Cicero, Ill. Laidotuvas įvyks subatoj, lapkričio 20 d., 18 koplyčioje 3 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parap. bažnyčia, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero ka-pines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pa-žistamus-as dalyvauti šiose lai-dotuvėse. Nulidė: Moteris, Sūnus, Se-son, Svogeris, Brolis, Uošvial, Svogerkos, Svogeriai ir Gimines. Laidotuvių direktorius A. Petkus. Telef. Cicero 2109.

Urba Flower Shoppe 4180 Archer Avenue

Gėlės Mylėtinėms — Vestuvėms — Bankietams — Laidotuviams — Papuošimams. Phone LAFAYETTE 5600

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave, 4447 South Fairfield Avenue Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvos radio programų Pirmadienio vakarais, 10:00 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Prancišjas P. SALTIMERAS

OK'D BY MILLIONS for thrift and comfort 4 for 10¢ PROBAK BLADES

Tel. CANal 9585

WEST SIDE VIESBUTIS KAMBARIAI RENDON, DIENAI AR SAVAITEI

SALE RENDON DEL VISU PARENGIMU VESELEMS, SOKJAMS, BALJAMS

Walter Netas, sav. VIRTUVĖ IR SIDABRINIAI INDAI DYKAI

2435 So. Leavitt Street

Chicago, Ill.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER — PRUZIN

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir grabinamų

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Buvinė 50 metų prityrino

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugelį žymenų Chicagos Lietuvių

527 NORTH WESTERN AVENUE

ARTI GRAND AVE.

Telefonas

SEEley 6103

CHICAGO, ILL.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYCIOS VISOSE Miesto DALYSE

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St. Phone BOUlevard 4089

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

J. Liulevicius

4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika

3319 Lituania Ave. Phone YARDS 1138-1139

A. Masalskis

3307 Lituania Ave. Phone BOUlevard 4139

A. Petkus

1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109 6834 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142

S. M. Skudas

718 West 18th Street Phone MONroe 3377

I. J. Zolp

1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203-5566

Juozapas Eudeikis

IR 4704 So. Western A. TEVAS Tel. VIRginia 0883

TAUPLYK SIĄ ŽIEMĄ

IR BUK ŠILUMŲ LINKSMAS SU

"STANLEY FUEL OILS"

BLUE FLAME RANGE OIL

DEGINAMAS ALIEJUS DEL VISOKIŲ PEEIŲ IR BOILERIŲ

Ištirtas vartojant ir Laboratorijoj — pripažintas kaip aukščiausio laipsnio — Todėl Karščiau Dega Ir Maziau Sudega kaip kiti paprasti aliejai GREITAS PATARNAVIMAS

Šaukite — Lafayette 3768 arba Prospect 8157

STANLEY OIL COMPANY

5158 S. Western Av.

Chicago, Illinois

B. KANAPACKIS, Savininkas

VIETINĒS ŽINIOS

Amerikos Lietuvių
Dukterys Duoda
Grazų PavyzdįVakaro pelnā skiria
Stātybos Fondai

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti į Amerikos Lietuvių Dukterų "labdarybės šou", rengiamus lapkričio 20 d., puošniame Del Prado viešbuty, 5307 S. Hyde Park Blvd. 8:30 valandą vakare.

Atjausdamas A. L. R. K. Labdarių Sąjungos pasiryžimą statyti trumpoj ateityj našlaičiams ir seneliams prieglaudą, klūbas vienbalsiai nutarė šio vakaro pelną paaukoti Statybų Fondui.

Tiesa pasakius, tai nepiramas klūbo žingsnis labdarybės darbe. Šis darbas tęsiamas ne tik laike Kalėdų, bet ir ištisus metus: šelpiami pavargęliai, reikalaujantieji pagalbos. Vieną stambesniųjų aukų, sumoj apie \$800.00, klūbas yra paaukojęs Šv. Kryžiaus ligoninė.

Todėl, tikimės, kad visuomenė neatsisakys paremti šį vakarą. Atsilankę į Del Prado viešbutį lapkričio 20 d., visi viskuo bus patenkinti.

Amerikos Lietuvių Dukterys lauks skaitlingo lietuvių atsilankymo. S.E.W.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

Valgių Gaminimas
ir Namų Pri-
žiūrėjimas

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais įvairių valgių gaminimui, pyragų paju ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukštienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštineje:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

KAINA SU PERSIUNTIMU

\$1.10

RAŠTINĖJE

\$1.00

West Pullmano
Naujienos

Praeitą sekmadienio vakarą, parapijos salėje, įvyko metinis parapijos bankietas. Publikos ir svečių buvo pilna salė. Šeiminiškės pagamino gardžių kalakutienos vakarienę. Programa buvo trumpa, bet graži. Ją išpildė J. ir S. Andruskaitės ir jaunų žmonių klūba vaikinai vadovaujant F. Paliliūnui.

Kalbėjo kleb. A. Linkus ir vikaras kun. S. Gaučas. Po to, visa publika prie geros Phil Palmer orkestros linksminosi. Pelną parapijai liks suvirš 200 dol.

Atsiprašome mūsų gerb. bižnierių, kurių vardai per klaidą nebuvo pažymėti praėjusios savaitės trečiadienio "Draugė" West Pullmano žinelse. Buvo pažymėta, kad po didžiulį kalakutą aukojo bankietui Aleksas Zubė ir Stef. Zubienė, taip pat po didelį kalakutą aukojo ir Juozas Zubė, Kaz. Cicėnas ir Fran. Savičienė. Parapija ir rengėjai esame labai dėkingi mūsų bižnieriems už kilnias aukas.

Lapkričio 21 d. parapijos salėje bus labai gražus ir įdomus vakaras, kurį rengia Moterų Sąjunga vietinė kupa. Kuopos žymios veikėjos, E. Strazdienė, Juškie, Jonikienė, S. Zubienė ir kitos, deda pastangų, kad viskas būtų prirengta kuogeriausia. Bus užkandžio, programa ir kitokio įvairumėlio.

Šokiams grieš Pauls orkestras. Sąjungietės kviečia ir iš Chicago svetelius atvykti ir linksnai praleisti laiką. Įžanga 40c.

Šiuomi laiku, vikaras S. Gaučas su vargonininku S. Raila lanko parapiją — kalėdoja. Lapkr. 15 d., kalėdininkai turėjo paskutinę stotį pas mūsų kolonijos žymų veikėją Ant. Žitkevičių. Buvo pakviestas ir klebonas kun. A. Linkus. Dalyvavo daug svečių ir draugų.

Žitkevičiai kas met kalėdinius gražiai priima ir iškelia šaunią puotą.

Lapkričio 21 d. mūsų bažnyčioje per sumą Jonas ir Emilija Andruskai iškilmingai apvaikšios 25 metų vedybinių gyvenimo sukaktį.

Visa Andruskų šeimynėlė ir

"Viešnios" iš Oklahoma. Per "Pieno Savaitę" Chicago rengiama tam tikra paroda. Čia matome per vidurmiestį vežama karvė su keturiiais atvestais telinkais. Kairėje karvės savininkas fermerys Hiram W. Long iš Avery, Okla., dešinėje — Chicago sveikatingumo bordo prez. dr. H. N. Bundesen.

gėlinės priims šv. Komuniją, o po visam savo gražioje rezidencijoje turės pokylį. Dalyvaus ir abu parapijos kunigai.

Praeitą sekmadienį, per 12 val. šv. Mišias labai gražiai solo "Ave Maria" giedojo K. Maleckas iš Cicero. Ištikrųjų, gražus tenoras. Ačiū Maleckui ir varg. S. Railai už gražią muziką ir giedojimą. Rap.

Tėveliai Pagerbs Savo
Dukrelę

Lapkričio 20 d., Fabijonui ir Magdalenai Strickams ir jų dukrelėms Eugenijai ir Valerijai, bus tikrai didelio džiaugsmo ir malonumo diena, nes tą dieną sukanka 18 metų gimtadienis jų vyriausia dukrelei Valerijai, kurio proga, tėveliai rengia didelę puotą, kuri įvyks lapkr. 20 d., pp. Stašaičių name, 1413 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Tat, šia proga, sveikiname jų dukrelę Valeriją ir jos brangius tėvelius ir linkime ilgiausių metų.

Remkite Savuosius
Biznierių

Kunigai ir Vargonininkai DEL KALĖDŲ PLOTŲ Atsišaukite arba rašykite: ALICE CERKAUSKI 5230 S. Marshfield Ave.

Manant statyti sau naują namą ar pertaisyti seną, pašaukite JOHN VILIMAS Contractor and Builder, 6739 So. Maplewood Ave., Telefonas PROspect 1186.

JULIUS VELICKA
MOVERIS IR
EKSPRESININKAS

Perkėlė savo biznį iš 2507 West 89th Street į naują vietą po num. 6921 S. Western Ave. Telefonas 3713

CICEROS ŽINIOS

Vyčių Šokių Vakaras

Lietuvos Vyčių kuopa rengia šokių vakarą (Thanksgiving Eve.) lapkričio 24 d., parapijos svetainėje, 15th St. ir 49th Court. Grieš visų žinoma Al Pratt orkestra.

Komisija, ir visa kuopa, širdingai kviečia visus vyčius ir jų draugus į Cicero Vyčių šokių vakarą. Plunksna

RADIO

VISUR DEGA BARTKŲ
ŠEIMOJE!

Elena Bartkaitė sunkiai sužeista guli ligoninėje. Jos sužadėtinis Vladas užsėdėjęs pavydu paliko kaip be sąmonės žmogus, tėvas ir burdigerius Ignas, pasilikę vieni namie, bandė virti krupniką. Beverdant virinys užsėdė. Motina ir Bronius, užsėdę rūpesčių apie Elenutės padėtį, grįžę namo randą kad visur dega. Pasiklausykite šį

THE BRIDGEPORT
KNITTING MILLS

E. Seimonovich Svetėrių Krautu- vė Atdara Kas Diena Ir Vakaris — Ir Sekmadieniais.

Telefonas Victory 3486
504 West 33rd Street

PRIRENGKIT KARĄ ŽIEMAI

Du Svarbūs Dalykai:

- 1.—Balzekas Motor Sales DYKAI priręgs jūsų karui karboratorių ir generatorių biomas va- žinėjimui.
- 2.—Ir duos 20% nuolaidos kai pirksit heateri.

Balzekas Motor Sales

"U will Like Us"
4030 Archer Avenue Tel. Virginia 1515

Be to, vėliausios pasaulio sisekimo užimamose pozicijose, žemaičių lietuviška radio orkestra ir P. Saltimieris

sudaro valandą įdomią ir interesingą. Taip, nepamirškite šį vakarą 7 val. pasiklausyti iš WHFC stoties (1420 k.).

Klausytojas

Du jauri marijonai
kunigai Chicagoje

Šiomis dienomis į Chicago atvyko kun. Kazimieras Vengras, M. I. C. ir kun. Vincas Andriuska. Pirmasis pradėjo darbuotis dienraščio administracijoje, o antrasis vikaru prie Aušros Vartų parapijos. Abu du kunigais įšventinti praėjusį pavasarį.

Sveikiname ir linkime pa-

Buy gloves with what

it saves

Nereik mokėti 50c už dantų mostų. Listerine Tooth Paste gaunama po 25c. Tėmyk, kaip gerai ji veikia. Ją vartodamas per metus sutaupai \$3.00.

LISTERINE
TOOTH PASTE
25cLIETUVISKAS
KRUPNIKAS

— 80 Proof —

Labai gardus gėrimas. Gerkit Lietuvišką Krupniką su karšta arbata pašalinsit slogas. Mes pardudam tik į tavernus. Ten ir reikalaukit. Į kitus miestus ta- vėnams orderius pa- siunčiame ekspresu. Pirkdami pastebėkit mūsų labelį

INTERNATIONAL
Wine & Liquor Co.

FRANK VIZGARD, Sav.
4611 So. Ashland Ave.
Phone Bonlevard 0470.
CHICAGO, ILL.

LIETUVISKOS SPALVUOTOS
PLOTKELES

Su įspūdingais Kalėdų vaizdais, lietuviškais ir lotyniškais atitinkamais užrašais, sekantiomis spalvomis — baltos, žalsvos, rausvos, gelsvos, melsvos, fialitavos; yra kepa- mos Marijonų Vienuoelyne.

Su užsakymais reikia kreiptis adresu —
BROLIS VLADAS
2334 So. Oakley Ave. Chicago,

JOKIŲ SUODŽIŲ — JOKIŲ PELENŲ

RANGE OIL

Vandens Baltumo — Nesmirda — Svariai Dega — Lygus
PRODUKTAS DIDMAUSIO PUEL OIL RAFINIRUOTOJO ŠIOJ
TERITORIJOS

MES GREITAI PRISTATOME IR GARANTUOJAME PILNĄ MIERĄ
SU CITY SEALER APMĖRĖTAIS, SAIKUOTAIS TROKIAIS
KUOMET REIKIA ALIEJAUS PEJYMAS SAUKITE
CANal 2020

TRIANGLE OIL COMPANY

2430 West 26th St., Chicago, Ill.
KURUI ALIEJAI VISOKIEMS SILDYTUVAMS

Millions prefer this "flavor
that is different"

Pamėginkite šį naują Salat Dressing. Nauju būdu iš- plaktas, padarytas iš geriau- sių medžiagų.

MIRACLE WHIP CONTAINS MORE—
FAR MORE—OF THE COSTLY INGREDIENTS!

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Avenue - Tel. REPublic 8402

Pocahontas Mine Run — Tonas \$7.50
Stamblos perkant 5-kis Tonus ar daugiau.